

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și Codului contravențional)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 263-269, art. 855), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 6:

se completează cu punctul 5¹⁾ cu următorul cuprins:

„5¹⁾ *dosar electronic* - ansamblul de resurse și tehnologii informaționale interdepartamentale de stat, mijloace tehnice de program și metodologii, aflate în interconexiune, destinat elaborării, înregistrării, păstrării și prelucrării actelor procesuale întocmite și hotărârilor adoptate, în limitele competențelor, de către organele de constatare, organele de urmărire penală, procuror sau judecătorul de instrucție, la etapa examinării informațiilor/sesizărilor cu privire la infracțiuni sau la faza desfășurării urmăririi penale, precum și a plîngerilor, cererilor și demersurilor părților în proces sau altor persoane interesate în desfășurarea procesului, și care oferă posibilitate de a furniza informații relevante părților procesului penal, implicit alte informații (metadate) necesare activității organelor de urmărire penală;”;

la punctul 11¹⁾, propoziția „Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor” se exclude;

se completează cu punctul 15¹⁾ cu următorul cuprins:

„15¹⁾ *informație secretizată* – orice informație, document sau material, indiferent de forma fizică a acesteia, căreia i s-a atribuit un anumit grad de secretizare, în conformitate cu legislația.”;

punctul 19) va avea următorul cuprins:

„19) *interpret* – persoană fizică autorizată, inclusă în Registrul de stat al interpreților și traducătorilor autorizați, care asigură traducerea orală dintr-o limbă în alta și/sau în traducerea semnelor celor surzi, muți ori surdomuți, mijlocind astfel înțelegerea dintre două sau mai multe persoane, desemnată în procesul penal de organele competente;”;

la punctul 41) se completează cu cuvintele „soțul/soția”;

se completează cu punctul 43¹⁾ cu următorul cuprins:

„43¹) *suport informațional* – suport material ale cărei calități fizice permit păstrarea și prelucrarea informației privind acțiunile procesuale efectuate;”

punctul 48) va avea următorul cuprins:

„48) *traducător* – persoană fizică autorizată, inclusă în Registrul de stat al interpreților și traducătorilor autorizați, care asigură traducerea textelor scrise dintr-o limbă în alta, desemnată în procesul penal de organele competente;”.

2. La articolul 7, alineatul (3²) textul „dezbaterile judiciare” se substituie cu textul „deliberarea și adoptarea sentinței”.

3. La articolul 17:

alineatul (1) se completează cu textul „, în condițiile legii”;

alineatul (3) se completează cu textul „, în condițiile prezentului cod și a legii”;

la alineatul (5), cuvintele „ei sînt asistați gratuit” se substituie cu textul „ei au dreptul să solicite acordarea asistenței juridice garantate de stat în condițiile legii”.

4. La articolul 18:

alineatul (3), la final se completează cu textul: „, precum și cu respectarea tuturor drepturilor procesuale ale părților în proces.”;

la alineatul (4) textul „În toate cazurile,” se exclude;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Prin derogare de la alin. (4), în temeiul unei încheieri motivate, instanța de judecată nu va pronunța public părțile hotărîrii care conțin informații secretizate și/sau a căror dezvăluire ar afecta ordinea publică, securitatea națională, protecția vieții private sau interesele justiției. În toate cazurile partea introductivă și dispozitivă a hotărîrii motivate se pronunță public, instanța, explicînd, totodată, părților dreptul și modul de a face cunoștință cu hotărîrea motivată.”

5. La articolul 20:

alineatul (3) vor avea următorul cuprins:

„(3) Urmărirea penală și judecarea cauzelor penale privind infracțiunile de corupție, cele conexe actelor de corupție, cele în care sînt persoane aflate în arest, precum și minori, se fac de urgență și în mod preferențial.”.

alineatul (5) și (6) se exclud.

6. La articolul 30, alineatul (3) se abrogă.

7. La articolul 32 alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Judecarea cauzelor penale în privința persoanelor deținute, poate fi efectuată la sediul instanței sau, după caz, la sediul instituției penitenciare ori prin intermediul teleconferinței. Transmiterea și aducerea la cunoștință a cererilor, demersurilor și materialelor cauzei poate fi realizată, la cererea părților, și prin intermediul conexiunilor electronice.”.

8. Articolul 34 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 34.** Abținerea sau recuzarea judecătorului

(1) În cazul în care există circumstanțe prevăzute la art. 33, judecătorul este obligat să se abțină de la judecarea cauzei. Pentru aceleași temeuri, judecătorul poate fi recuzat și de către participanții la proces.

(2) Cererile de recuzare sau abținere a judecătorului se fac oral sau în scris în cadrul ședinței preliminare, sau cel târziu pînă la începerea cercetării judecătorești cu motivarea, pentru fiecare judecător în parte a cazului de incompatibilitate invocat și a temeiurilor de fapt cunoscute la momentul formulării cererii. Toate temeiurile de incompatibilitate a judecătorului urmează a fi invocate concomitent, sub sancțiunea decăderii din acest drept.

(3) Cererea de recuzare sau abținere a judecătorului poate fi depusă și după începerea cercetării judecătorești, doar dacă partea face dovada că nu a cunoscut și nici nu a putut să cunoască despre existența temeiurilor de recuzare pînă la începerea cercetării judecătorești.

(4) Recuzarea sau abținerea anticipată a judecătorilor care încă nu participă la judecarea cauzei, și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare, precum și înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă, nu se admite.

(5) Dacă instanța care soluționează cauza constată că cererea de recuzare se înaintează în mod repetat cu rea-credință și în mod abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul, de a deruta judecata sau din alte intenții răuvoitoare, aplică față de persoana vinovată o amendă judiciară în condițiile prezentului cod și anexează cererea la cauza penală cu consemnarea în procesul-verbal, fără a o transmite spre examinare.”

9. Articolul 35 alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Cererea de recuzare sau declarația de abținere se distribuie spre soluționare în mod aleatoriu prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor și se examinează în cel mult 3 zile din momentul repartizării, fără a afecta continuitatea ședinței de judecată, însă pînă la soluționarea cererii de recuzare sau declarației de abținere, se amîna ultimul cuvînt al inculpatului. În cazul în care nu se poate forma un nou complet de judecată în aceeași instanță, recuzarea se soluționează, în cel mult 5 zile de la primirea dosarului, de instanța ierarhic superioară, care, dacă admite recuzarea sau abținerea, desemnează pentru judecarea cauzei o instanță egală în grad cu instanța în care s-a produs recuzarea.”

10. Articolul 47:

la alineatul (1) după cuvintele „să fie motivată” se completează cu cuvintele „cu elemente de fapt și de drept”.

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Depunerea cererii de strămutare nu suspendă judecarea cauzei.”

11.Articolul 50 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Cererea de strămutare înaintată de părți după începerea cercetării judecătorești sau cea care a fost înaintată repetat pentru aceleași motive nu se examinează și se anexează la materialele dosarului printr-o încheiere protocolară.”

12.La articolul 52 alineatul (1):

punctul 16) va avea următorul cuprins:

„16) înaintează în instanța de judecată demersuri prin care solicită autorizarea efectuării acțiunilor sau aplicării măsurilor, finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului și a altor acțiuni în cazul în care este necesară autorizarea judecătorului;”

punctul 24¹ va avea următorul cuprins:

„24¹) prezintă, la solicitarea mediatorului, informația din dosarul penal necesară pentru derularea procesului de mediere, inclusiv ordonanța de pornire a urmăririi penale, ordonanța de înaintare a calității de bănuit, învinuit, de recunoaștere în calitate de parte vătămată și/sau de parte civilă, raportul de constatare a specialistului sau de expertiză judiciară, prin care sunt constatate circumstanțele legate de cauzarea prejudiciilor și/sau afectarea drepturilor victimei și alte informații care nu prejudiciază desfășurarea urmăririi penale;”;

punctul 28) va avea următorul cuprins:

„28) informează în scris bănuitul, învinuitul, inculpatul, victima, partea vătămată, partea civilă despre posibilitatea recurgerii la mediere în temeiul art. 219 alin. (9) și al art. 276 alin. (7) și cu privire la lista mediatorilor cu drept de a desfășura activitate de mediator.”

13.La articolul 56 alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Conducătorul organului de urmărire penală exercită controlul asupra efectuării la timp a acțiunilor de descoperire și prevenire a infracțiunilor, asigură înregistrarea, în modul stabilit, a sesizărilor despre săvârșirea infracțiunilor și asigură respectarea termenului de examinare a acestora. ”

14.La articolul 57 alineatul (2):

punctul 14¹) va avea următorul cuprins:

„14¹) informează în scris bănuitul, învinuitul, inculpatul, victima, partea vătămată, partea civilă despre posibilitatea recurgerii la mediere în temeiul art. 219

alin. (9) și al art. 276 alin. (7) și cu privire la lista mediatorilor cu drept de a desfășura activitate de mediator.”;

punctul 16¹) va avea următorul cuprins:

„16¹) prezintă, la solicitarea mediatorului, informația din dosarul penal necesară pentru derularea procesului de mediere, inclusiv ordonanță de pornire a urmăririi penale, ordonanța de înaintare a calității de bănuț, învinuit, de recunoaștere în calitate de parte vătămată și/sau de parte civilă, raportul de constatare a specialistului sau de expertiză judiciară, prin care sunt constatate circumstanțele legate de cauzarea prejudiciilor și/sau afectarea drepturilor victimei și alte informații fără a prejudicia desfășurarea urmăririi penale;”.

15. La articolul 58

alineatul (3) se completează cu punctul 2¹) cu următorul cuprins:

„2¹) să facă declarații și explicații;”

16. Articolul 59:

alineatul (2) după cuvintele „ordonanța organului de urmărire penală” se completează cu cuvintele „sau, după caz, prin încheierea instanței de judecată”;

alineatul (3) textul „încetează participarea acestei persoane ca parte vătămată în procedura respectivă prin ordonanță motivată” se substituie cu textul „prin ordonanță motivată, sau instanța de judecată prin încheiere motivată, încetează participarea acestei persoane ca parte vătămată în procedura respectivă”;

17. Articolul 60

alineatul (1) punctul 7) va avea următorul cuprins:

„7) să ia cunoștință de materialele cauzei penale și să noteze orice informații din dosar, la orice etapă a procesului penal, cu excepția cazului când se impun restricții de către procuror printr-o ordonanță motivată pînă la încheierea urmăririi penale.”;

18. La articolul 68 alineatul (1):

se completează cu punctul 3¹) cu următorul cuprins:

„3¹) să adreseze întrebări prin intermediul organului de urmărire penală, persoanelor audiate în condițiile art. 104-114;”;

se completează cu punctul 21) cu următorul cuprins:

„21) să solicite informații pe orice suport, referințe, copii și originale ale actelor necesare pentru acordarea asistenței juridice, de la instanțele judecătorești, organele de drept, autoritățile publice, alte persoane și organizații.”.

19. La articolul 69:

alineatele (1)-(3) vor avea următorul cuprins:

„(1) Participarea apărătorului la procesul penal este obligatorie în cazul în care:

- 1) bănuitul, învinuitul, inculpatul este minor;
- 2) bănuitul, învinuitul, inculpatul este militar în termen;
- 3) bănuitul, învinuitul, inculpatul este reținut, ținut în stare de arest ca măsură preventivă sau trimis la expertiza judiciară psihiatrică în condiții de staționar;
- 4) bănuitul, învinuitul, inculpatul i se incriminează o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă;
- 5) bănuitul, învinuitul, inculpatul întâmpină dificultăți pentru a se apăra el însuși, fiind mut, surd, orb sau avînd alte dereglări esențiale ale vorbirii, auzului, vederii, precum și defecte fizice sau mintale;
- 6) procesul penal se desfășoară în privința unei persoane iresponsabile, căreia i se incriminează săvîrșirea unor fapte prejudiciabile sau în privința unei persoane care s-a îmbolnăvit mintal după săvîrșirea unor asemenea fapte;
- 7) procesul penal se desfășoară în privința reabilitării unei persoane decedate la momentul examinării cauzei;
- 8) procesul penal se desfășoară în lipsa învinuitului, inculpatului care se sustrage de la urmărirea penală sau judecată;
- 9) este necesară asigurarea apărării bănuitului, învinuitului, inculpatului în procesul de audiere a minorului, în condițiile prevăzute la art. 110¹;
- 10) instanța de judecată apreciază că, în cazul inculpatului, interesele justiției cer participarea apărătorului în ședința de judecată în primă instanță, în apel sau în recurs, ori la judecarea cauzei pe cale extraordinară de atac;
- 11) participarea obligatorie a apărătorului la o acțiune procesuală este prevăzută expres de prezentul cod.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) pct. 10), la determinarea faptului că interesele justiției cer participarea apărătorului, instanța de judecată va ține cont, în mod obligatoriu, de următoarele circumstanțe cumulative:

- 1) complexitatea cauzei;
- 2) capacitatea inculpatului de a se apăra singur;
- 3) gravitatea faptei, de săvîrșirea căreia persoana este învinuită, și de sancțiunea prevăzută de lege pentru săvîrșirea ei.

(3) Participarea apărătorului la procesul penal este obligatorie din momentul cînd:

- 1) bănuitul, învinuitului, inculpatului i s-a adus la cunoștință hotărîrea organului de urmărire penală cu privire la:

a) reținerea, aplicarea măsurii preventive sau punerea sub învinuire – în cazurile prevăzute la alin. (1) pct. 1)-6);

b) trimiterea la expertiza judiciară psihiatrică în condiții de staționar – în cazul prevăzut la alin. (1) pct. 3).

2) bănuitul, învinuitul, inculpatul a decedat și a fost depusă o cerere de reabilitare din parte rudelor sau altor persoane – în cazul prevăzut la alin. (1) pct. 7);

3) învinuitul, inculpatul se sustrage de la urmărirea penală sau judecată și procesul penal se desfășoară în lipsa acestuia.”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) În cazurile prevăzute la alin. (1), dacă persoana nu dispune de un apărător ales, participarea obligatorie a apărătorului la procesul penal este asigurată de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, în condițiile prezentului cod și a Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, la solicitarea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată.”.

20. La articolul 70:

la alineatul (1), punctul 2) se completează cu textul „, înaintate în conformitate cu Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat”;

alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) Organul de urmărire penală sau instanța de judecată solicită desemnarea avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat de către coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat – în cazul în care participarea apărătorului la procesul penal este obligatorie, iar bănuitul, învinuitul, inculpatul nu are apărător ales.

(4) În cazul în care participarea apărătorului la procesul penal este obligatorie, iar acesta lipsește nejustificat sau refuză să exercite apărarea, organul de urmărire penală sau instanța de judecată solicită oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat desemnarea unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, pentru înlocuirea apărătorului, și acordă un termen rezonabil pentru pregătirea unei apărări efective. La judecarea cauzei penale în instanță de judecată, avocatului desemnat i se acordă un termen de cel puțin 5 zile pentru pregătirea apărării.

alineatul (5) se abrogă;

la alineatul (6), după cuvintele „cîțiva apărători” se completează cu cuvîntul „aleși”.

21. La articolul 71:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Renunțarea la apărător poate fi acceptată de către procuror sau instanță numai în cazul în care ea este înaintată de către bănuit, învinuit, inculpat în mod benevol și din proprie inițiativă. Nu se admite renunțarea la apărător în cazul în care participarea apărătorului la procesul penal este obligatorie conform art. 69.”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Bănuitul, învinuitul, inculpatul care a renunțat la apărător este în drept, în orice moment al desfășurării procesului penal, să revină asupra renunțării și să invite un apărător ales sau să solicite desemnarea unui avocat care acordă asistență juridică calificată garantată de stat în conformitate cu Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat. Apărătorul este admis din momentul când a fost invitat sau desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.”.

22. La articolul 72 alineatul (4), cuvintele „nu este susceptibilă de a fi atacată” se substituie cu cuvintele „poate fi contestată numai de către persoana apărută sau prin intermediul apărătorului său”.

23. Articolul 79:

în titlul articolului după cuvântul „părții civilmente responsabile” se completează cu textul „și al succesoriului”

alineatul (2) după cuvântul „avocați” se completează cu cuvintele „, , avocați-stagiari”.

24. La articolul 80:

în titlu, alineatul (1), alineatul (2), alineatul (3), alineatul (4), alineatul (5), alineatul (6), după cuvântul „părții civilmente responsabile” se completează cu sintagma: „și al succesoriului.”;

alineatul (1)

se completează cu punctul 3¹) cu următorul cuprins:

„3¹) să adreseze întrebări prin intermediul organului de urmărire penală, persoanelor audiate în condițiile art. 104-114;”

se completează cu punctul 18) cu următorul cuprins:

„18) să solicite informații pe orice suport, referințe, copii și originale ale actelor necesare pentru acordarea asistenței juridice, de la instanțele judecătorești, organele de drept, autoritățile publice, alte persoane și organizații.”;

alineatul (7), după cuvântul „martorului” se completează cu sintagma: „și al succesoriului.”.

25. La articolul 81 alineatul (2) teza a II-a va avea următorul cuprins:

„În cazul în care mai multe rude apropiate solicită această calitate, procurorul sau instanța de judecată recunoaște aceste persoane ca succesor al părții vătămate sau al părții civile.”.

26. Articolul 85:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

(1) Interpret, traducător este persoana fizică autorizată inclusă în Registrul de stat al interpreților și traducătorilor autorizați care asigură traducerea orală dintr-o limbă în alta și/sau traducerea semnelor celor surzi, muți ori surdomuți sau în traducerea textelor scrise dintr-o limbă în alta. În cauza penală interpretul sau traducătorul este desemnat în această calitate, de către organul de urmărire penală sau instanța de judecată în cazurile prevăzute de prezentul cod. Interpretul poate fi numit din rândul persoanelor propuse de către participanții la procesul penal.

articolul se completează cu un alineat nou cu următorul text:

„(1¹) În cazul în care interpretul își are domiciliul sau locul de muncă într-o altă localitate, fapt care nu-i permite să se prezinte la termenul fixat și locul efectuării acțiunii procesuale, interpretarea traducerii poate fi efectuată și prin intermediul teleconferinței, care se asigură de către organul de urmărire penală sau instanța de judecată.”;

la alineatul (3) textul „și competența interpretului, traducătorului, domiciliul lui” se substituie cu textul „interpretului, traducătorului, datele privind numărul, seria și data eliberării autorizației, limba sau limbile pentru care este autorizat,”;

alineatul (4), punctul 8), după textul „prin semnătură,” se introduce sintagma „inclusiv semnătura electronică,”

la alineatul (5), punctul 4) va avea următorul cuprins:

4) să primească plata pentru serviciile prestate.”.

27. Articolul 90

alineatul (3) se completează cu punctul 2¹) cu următorul cuprins:

„2¹) mediatorii și participanții la mediere – în privința faptelor sau actelor de care au luat cunoștință în cadrul procesului de mediere. Mediatorul poate fi audiat doar în cazurile de protejare a interesului superior al copilului sau de prevenire și curmare a unei infracțiuni;”;

subpunctul 10) se abrogă.

28. La articolul 93:

alineatul (2)

punctul 1) după cuvintele „inculpatului, ale” se completează cu cuvântul „victimei, ”, iar la final se completează cu cuvintele „, specialistului, expertului”;

29. Articolul 97 se completează cu punctul 3¹) cu următorul cuprins:

„3¹) Îmbolnăvirea bănuितului, învinuitului sau inculpatului de o boală gravă ce împiedică executarea pedepsei – prin raportul Consiliului medical consultativ al Administrației Naționale a Penitenciarelor sau, după caz, prin raportul expertizei judiciare;”.

30. Articolul 104:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Audierea bănuितului, învinuitului, inculpatului se face numai în prezența unui apărător ales sau a unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, imediat după reținerea bănuितului sau, după caz, după punerea sub învinuire, dacă acesta acceptă să fie audiat. Audierea bănuितului, învinuitului, inculpatului poate avea loc și în lipsa apărătorului ales sau desemnat, cu acordul scris al acestuia. Nu se permite audierea bănuितului, învinuitului, inculpatului în stare de oboseală, precum și în timpul nopții, decît doar la cererea persoanei audiate în cazurile ce nu suferă amînare, care vor fi motivate în procesul-verbal al audierii. Audierea bănuितului, învinuitului, inculpatului se înregistrează prin mijloace audio și video în condițiile art. 115, iar suportul informațional care conține înregistrarea se anexează la procesul-verbal al audierii.”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Audierea bănuितului, învinuitului, inculpatului aflat în detenție, poate avea loc și prin intermediul teleconferinței în prezența unui apărător ales sau a unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, ce se dispune prin încheierea motivată. Declarațiile bănuितului, învinuitului, inculpatului se consemnează în procesul-verbal al audierii cu mențiunea că audierea a fost efectuată prin intermediul teleconferinței.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Persoana care efectuează urmărirea penală, înainte de a-l audia pe bănuित, învinuit:

a) îi aduce la cunoștință despre înregistrarea declarațiilor prin mijloace audio și video în condițiile art. 115;

b) îl identifică prin nume, prenume, patronimicul, data, luna, anul și locul nașterii, precizează cetățenia, studiile, situația militară, situația familială și persoanele pe care le are la întreținere, ocupația, domiciliul, dacă posedă limba în care se desfășoară procesul, dacă suferă de dizabilitate, dacă dispune de careva titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, precum și altă informație necesară pentru identificarea persoanei lui în cauza respectivă;

c) îi explică esența bănuirii, învinuirii și dreptul de a tăcea și de a nu da mărturie în defavoarea sa;

d) îl întreabă dacă el acceptă să facă declarații asupra bănuirii sau învinuirii care i se incriminează.”

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul în care bănuitul, învinuitul refuză să facă declarații, aceasta se menționează în procesul-verbal al audierii și acțiunea procesuală se încheie. Dacă bănuitul, învinuitul acceptă să facă declarații, persoana care efectuează audierea îl întreabă dacă recunoaște bănuiala sau învinuirea ce i se impută și îi propune să facă în scris explicații asupra acesteia, iar dacă bănuitul, învinuitul nu poate scrie sau refuză să scrie personal declarația, aceasta se consemnează în procesul-verbal de către persoana care efectuează audierea.”.

31. Articolul 105:

alineatul (1) se completează cu următoarea propoziție: „În cazul în care este dificilă asigurarea prezenței martorului, organul de urmărire penală, prin ordonanță motivată sau instanța de judecată prin încheiere motivată, poate decide audierea acestuia prin teleconferință.”

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins

„(2¹) Declarațiile martorului se înregistrează prin mijloace audio și video în condițiile art. 115, fapt despre care este informat înainte de începerea audierii, iar suportul informațional care conține înregistrarea se anexează la procesul-verbal al audierii.”.

32. La articolul 106 a doua propoziție va avea următorul cuprins: „În caz de necesitate martorul poate fi audiat la locul aflării lui, inclusiv prin intermediul teleconferinței.”.

33. Articolul 109 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Persoana care a fost audiată este informată că are dreptul să ia cunoștință cu înregistrarea audio și video în întregime, fapt consemnat în procesul-verbal de audiere.”.

34. La articolul 110:

alineatul (1) cuvintele „privind o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă” se exclude;

alineatul (4) se abrogă;

alineatul (7), textul „Casetele video pe care a fost înregistrată declarația” se substituie cu textul „Suportul informațional care conține înregistrările audio și video ale declarațiilor”.

35. Articolul 110¹:

la alineatul (1) textul „audio/video” se substituie cu cuvintele „audio și video”;
se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Audierea martorului minor nu poate dura mai mult de:

a) 1 oră fără întrerupere, iar în total nu poate depăși 2 ore pe zi, în cazul minorului care nu a împlinit vârsta de 14 ani;

b) 2 ore fără întrerupere, iar în total nu poate depăși 4 ore pe zi, în cazul minorului cu vârsta mai mare de 14 ani.

Dacă starea sănătății martorului minor nu permite audierea în intervalele prevăzute de lege, durata audierii se stabilește ținând cont de indicațiile medicului.”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În camera de vizualizare se vor afla judecătorul de instrucție, procurorul, apărătorul bănuitului sau al învinuitului, psihologul, grefierul, reprezentantul legal al minorului supus audierii, reprezentantul legal al părții vătămate și, după caz, alte persoane în condițiile legii, cu excepția bănuitului, învinuitului sau inculpatului. În cazul în care reprezentantul legal al minorului supus audierii are calitate de bănuit, învinuit sau parte civilmente responsabilă în cadrul aceluiași proces penal, acesta de asemenea nu participă la audiere, iar în locul reprezentantului legal la audierea minorului participă o rudă a acestuia cu capacitate deplină de exercițiu, desemnată de judecătorul de instrucție. Participanții la audiere vor adresa întrebări judecătorului de instrucție, care le va transmite intervievatorului în mod verbal, prin intermediul dispozitivelor tehnice, sau în scris, în timpul unei pauze.”;

la alineatul (7), textul „audio/video” în ambele cazuri se substituie cu cuvintele „audio și video”;

se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:

„(7¹) În cazul când înregistrarea audio și video a audierii martorului minor nu este posibilă din cauza unor imposibilități tehnice survenite pe parcursul audierii, aceasta se desfășoară în continuare, iar despre faptul dat se face o mențiune în cuprinsul procesului-verbal al audierii cu indicarea naturii imposibilității tehnice care a nu a permis înregistrarea audio și video a audierii martorului minor.”;

la alineatul (8), după prima propoziție se completează cu propoziția: „La audierea suplimentară participă aceleași persoane care au participat la prima audiere a minorului.”;

la alineatul (9), textul „audio/video” se substituie cu cuvintele „audio și video”.

36. La articolul 111:

titlul va avea următorul cuprins:

„**Articolul 111.** Declarațiile și audierea victimei și părții vătămate”;

alineatul (1) cuvintele „Partea vătămată” se substituie cu cuvintele „Victima și partea vătămată”;

alineatul (2) cuvintele „părții vătămate” se substituie cu cuvintele „victimei și părții vătămate”, iar cuvintele „Partea vătămată” se substituie cu cuvintele „Victima și partea vătămată”;

alineatul (3)

după cuvintele „viața intimă a” se completează cu cuvintele „victimei și”;

după cuvintele „a victimei” se completează cu cuvintele „și părții vătămate”;

în ambele cazuri după cuvintele „istoria personală a” se completează cu cuvintele „victimei și”;

37. La articolul 112 alineatul (2) cuvintele „ascultată în calitate de martor” se substituie cu cuvântul „audiată”;

38. Articolul 115:

în titlu și în tot cuprinsul articolului, textul „audio sau video” se substituie cu textul „audio și video”;

la alineatul (3), textul „se reproduce în întregime în fața persoanei audiate” se substituie cu textul „poate fi reprodusă în întregime la solicitarea consemnată în procesul-verbal al acțiunii sau din oficiu”, iar textul „de asemenea, pe caseta audio sau video” se substituie cu textul „pe suportul informațional care conține înregistrarea”;

39. La articolul 119 alineatul (1) cuvintele „sau părții vătămate” se substituie cu cuvintele „victimei sau părții vătămate”;

40. La articolul 122 alineatul (1) cuvântul „făptuitorului” se substituie cu cuvântul „bănuitului, învinuitului”;

41. Articolul 143:

se completează cu punctul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) stării sănătății bănuitului, învinuitului sau inculpatului – în cazurile prezenței unor indici de îmbolnăvire de o boală gravă a persoanei neprivată de libertate;”.

42. Articolul 149, alineatul (1) textul „despre aceasta comunică organului care a dispus expertiza judiciară” se substituie cu textul: „comunică organului care a dispus expertiza judiciară și părților numele și prenumele expertului desemnat”.

43. Articolul 161 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Banii sau alte valori materiale utilizate din contul mijloacelor financiare alocate pentru activitatea specială de investigații, în scop de identificare a intențiilor și verificare a sesizării cu privire la săvârșirea infracțiunii, se restituie autorităților care le-au eliberat, în baza ordonanței motivate a procurorului, după consemnarea măsurii speciale de investigații.”.

44. La articolul 162 alineatul (1) punctul 4) se completează cu propoziția cu următorul cuprins:

„Banii sau alte valori materiale utilizate din contul mijloacelor financiare alocate pentru activitatea specială de investigații, în scop de identificare a intențiilor și verificare a sesizării cu privire la săvârșirea infracțiunii, se trec în venitul statului.”

45. Articolul 167

se completează cu alineatul (1²) cu următorul cuprins:

„(1²) Prin derogare de la prevederile alin. (1), în cazul reținerii persoanei în unul din punctele comune de trecere a frontierei de stat, procesul-verbal de reținere se întocmește cât mai curînd posibil, dar nu mai tîrziu de 6 ore de la momentul privării ei de libertate. În acest caz, organul de urmărire penală este obligat să menționeze în procesul-verbal de reținere circumstanțele și motivele care au determinat aplicarea excepției.”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul reținerii minorului, dispozițiile art. 477 se aplică în modul corespunzător”.

46. Articolul 169 se abrogă.

47. La articolul 176

alineatul (4), textul: „de la acesta se obține obligația în scris de a se prezenta la citirea organului de urmărire penală sau a instanței și de a le informa despre schimbarea domiciliului” se substituie cu textul „organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată pot aplica în privința acestuia alte măsuri procesuale de constrîngere prevăzute la art. 197 alin. (1)”;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Măsurile preventive neprivative de libertate pot fi dispuse pe un termen de cel mult 24 de luni, cumulativ.

48. Articolul 178 alineatul (3¹) se abrogă.

49. Articolul 187 se completează cu punctul (2¹) cu următorul cuprins:

„2¹) să informeze imediat procurorul sau, după caz, instanța de judecată pe rolul căreia se află cauza penală ori avocatul ales despre faptul depistării bolilor grave la persoanele deținute;”.

50. La articolul 191, alineatul (2) se abrogă.

51. La articolul 192, alineatul (2) se abrogă.

52. Articolul 195:

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Măsura preventivă sub formă de arestare preventivă se înlocuiește sau, după caz, se revocă de procurorul care conduce sau care efectuează urmărirea penală ori, după caz, de instanța de judecată pe rolul căreia se află cauza penală dacă, din raportul de expertiză judiciară psihiatrică sau medico-legală rezultă că persoana arestată este grav bolnavă. Înlocuirea sau, după caz, revocarea măsurii preventive sub formă de arestare preventivă se dispune în termen de cel mult 3 zile de la recepționarea actelor indicate în prezentul alineat. Lista bolilor grave care împiedică aflarea persoanelor în stare de arest, procedura examinării medicale ale acestora și modelul concluziei medicale se aprobă de Guvern.”.

53. Articolul 199:

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul în care pentru executarea aducerii silite este necesară pătrunderea într-un domiciliu sau sediu fără consimțământul persoanei sau proprietarului, în cursul urmăririi penale aducerea silită poate fi dispusă, la cererea motivată a procurorului, prin încheierea judecătorului de instrucție sau, după caz, a instanței de judecată.”;

alineatul (5) cuvintele „de stat” se exclude;

se completează cu alineatele (7) - (12) cu următorul cuprins:

„(7) Organului de poliție căruia i se încredințează executarea aducerii silite transmite ordonanța, sau după caz, încheierea instanței de judecată persoanei a cărei aducere silită a fost dispusă și îi solicită să îl însoțească. În cazul în care persoana a

cărei aducere silită a fost dispusă refuză să însoțească organul de poliție sau încearcă să fugă, aceasta este adusă prin constrângere.

(8) În vederea executării încheierii de aducere silită, organele de poliție pot pătrunde în locuința sau sediul oricărei persoane, în care există date sau informații că se află persoana asupra căreia s-a dispus aducerea silită sau în cazul în care aceasta împiedică executarea încheierii de aducere silită.

(9) Dacă organul de poliție nu găsește persoana în privința căreia a fost dispusă aducerea silită la adresa indicată sau dacă persoana a cărei aducere silită a fost dispusă nu poate fi adusă din motive prevăzute la alin. (5), organul de poliție consemnează acest fapt într-un proces-verbal, care se prezintă imediat organului de urmărire penală sau, după caz, instanței de judecată.

(10) Activitățile desfășurate cu ocazia aducerii silite sunt consemnate într-un proces-verbal, care trebuie să cuprindă:

- a) numele, prenumele și calitatea celui care îl încheie;
- b) data, ora și locul unde este încheiat;
- c) mențiuni despre activitățile desfășurate.

(11) Persoanele supuse aducerii silite se audiază, în cel mai scurt timp posibil sau, după caz, se îndeplinește actul procesual care a făcut necesară prezența lor, cu excepția cazului când s-a dispus reținerea ori arestarea preventivă a acestora.

(12) Valoarea bunurilor deteriorate în urma aducerii silite se atribuie la cheltuielile judiciare. Dacă aceste bunuri au aparținut învinuitului, inculpatului, persoanei civilmente responsabile sau altor persoane participante la proces contravaloarea acestora nu se restituie. Dacă aceste bunuri aparțin altor persoane, contravaloarea lor se restituie din bugetul de stat în modul prevăzut la art. 228.”.

54. Articolul 200

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Învinuitul sau inculpatul pot fi suspendați provizoriu din funcție doar în cazul în care infracțiunea de care este învinuit a fost săvârșită în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.”.

Alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Suspendarea provizorie din funcție se aplică prin încheierea judecătorului de instrucție sau a instanței de judecată la demersul procurorului. Încheierea poate fi contestată în termen de 3 zile de la data emiterii.”.

55. La articolul 201 alineatul (4) se completează cu punctul 7¹) cu următorul cuprins:

„7¹) nerespectarea de către organul de urmărire penală sau de către procuror a termenului de examinare a sesizărilor despre pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni sau a termenului rezonabil de efectuare a urmăririi penale.”.

56. Articolul 209 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 209.** Contestarea punerii bunurilor sub sechestru

(1) Punerea bunurilor sub sechestru poate fi contestată în modul stabilit de prezentul cod de către bănuیت învinuit, inculpat sau persoanele care consideră că aplicarea sechestrului asupra bunurilor lor este nejustificată. Plîngerea sau recursul înaintat nu suspendă executarea acestei măsuri.

(2) Alte persoane decît bănuیتul, învinuitul, inculpatul care consideră că menținerea sechestrului asupra bunurilor lor este nejustificată sînt în drept să ceară scoaterea bunurilor lor de sub sechestru organului de urmărire penală, judecătorului de instrucție sau instanței de judecată care judecă cauza.

(3) Cererea de scoatere a bunurilor de sub sechestru poate fi înaintată instanței de judecată care judecă cauza pînă la începerea dezbaterilor judiciare.”.

57. La articolul 210 alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Organul de urmărire penală sau instanța de judecată este în drept să mențină bunurile sub sechestru și după încetarea procesului penal, scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau achitarea persoanei, timp de o lună de la intrarea în vigoare a hotărîrii respective.”.

58. Articolul 251 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 251.** Efectele nulității

(1) Încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural.

(2) Actele îndeplinite ulterior actului care a fost declarat nul sunt la rîndul lor lovite de nulitate atunci cînd există o legătură directă între acestea și actul declarat nul.

(3) Atunci cînd constată nulitatea unui act, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată dispune, atunci cînd este necesar și dacă este posibil, refacerea aceluï act cu respectarea dispozițiilor legale.”.

59. Se completează cu articolele 251¹ și 252² cu următorul cuprins:

„**Articolul 251¹.** Nulitățile absolute

(1) Determină întotdeauna aplicarea nulității dispozițiile privind:

a) compunerea completului de judecată;

b) competența instanțelor judecătorești după materie și după calitatea persoanei;

c) publicitatea ședinței de judecată;

- d) participarea părților în cazurile obligatorii;
 - e) prezența interpretului, traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii;
- (2) Nulitatea absolută se constată din oficiu sau la cerere.
- (3) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute în alin. (1) poate fi invocată la orice etapă a procesului penal.”.

Articolul 251². Nulitățile relative

(1) Încălcarea oricăror dispoziții legale în afara celor prevăzute la art. 251¹, determină nulitatea actului atunci când a fost afectat caracterul echitabil al procesului penal sau drepturile părților.

(2) Nulitatea relativă poate fi invocată de procuror, bănuit, învinuit, inculpat, celelalte părți, atunci când există un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale încălcate.

(3) Nulitatea relativă se invocă:

a) în cursul urmăririi penale – în timpul sau imediat după efectuarea actului ori cel mai târziu la terminarea urmăririi penale când partea ia cunoștință de materialele dosarului;

b) în instanța de judecată – numai pentru probele care sunt prezentate nemijlocit în instanță.

(4) Nulitatea relativă nu se aplică și nu duce la anularea actului atunci când:

a) persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege;

b) persoana interesată a renunțat în mod expres la invocarea nulității.”.

60. La articolul 257 alineatul (5) cuvintele „și adjuncții lui pot se substituie cu cuvântul „poate”.

61. La articolul 259:

alineatul (2) și (3) va avea următorul cuprins:

„(2) Respectarea termenului de urmărire penală într-o cauză concretă se asigură de către conducătorul organului de urmărire penală și/sau procurorul de caz, ținându-se cont de criteriile de apreciere a termenului rezonabil prevăzute la art. 20 alin. (2).

(3) Urmărirea penală în cauzele cu privire la una sau mai multe infracțiuni, dintre care cel puțin una este o infracțiune de corupție sau conexe actelor de corupție, precum și în cauzele în care sînt persoane aflate în arest sau minori, se face de urgență și în mod preferențial.”;

alineatul (4) se abrogă.

62. Se completează cu articolul 259¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 259¹.** Cererea privind accelerarea urmăririi penale și modul de soluționare

(1) În situația în care într-o cauză penală concretă există pericolul încălcării termenului rezonabil a urmăririi penale, participanții la proces pot adresa judecătorului de instrucție de la locul efectuării urmăririi penale cerere privind accelerarea urmăririi penale.

(2) Cererea privind accelerarea urmăririi penale se depune după cel puțin 6 luni de la începerea urmăririi penale, trebuie să fie formulată în scris și să conțină:

- a) denumirea instanței la care se depune cererea;
- b) numele și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice, calitatea procesuală, adresa de domiciliu și adresa de corespondență;
- c) numărul cauzei penale sau a procesului penal;
- d) organul de urmărire penală care instrumentează cauza penală;
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea privind accelerarea urmăririi penale;
- f) data și semnătura persoanei care depune cererea.

(3) Judecătorul de instrucție, în vederea soluționării cererii privind accelerarea urmăririi penale, dispune de următoarele măsuri:

a) solicită de la procurorul care conduce urmărirea penală transmiterea cauzei penale în termen de cel mult 3 zile și prezentarea punctului de vedere cu privire la cele invocate în cererea privind accelerarea urmăririi penale;

b) informează celelalte părți din proces cu privire la cererea privind accelerarea urmăririi penale depuse și dreptul de a formula un punct de vedere cu privire la cele invocate în cerere în termen de cel mult 3 zile.

(4) Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare, de către judecătorul de instrucție. Netransmiterea punctului de vedere prevăzut la alineatul (3) nu împiedică soluționarea cererii privind accelerarea urmăririi penale.

(5) Judecătorul de instrucție decide asupra cererii privind accelerarea urmăririi penale printr-o încheiere motivată, prin care fie că obligă organul de urmărire penală să întreprindă un act procesual, stabilind, după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie că respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.”.

63. Articolul 260:

la alineatul (2) punctul 6), după cuvintele „înregistrării audio” se completează cu cuvintele „înregistrării video.”;

la alineatul (5), textul „persoanele menționate la alin. (2) pct. 3), cu excepțiile prevăzute de prezentul cod” se înlocuiește cu textul „cu excepția efectuării acțiunii procesuale prin intermediul teleconferinței sau altor cazuri prevăzute de prezentul cod.”;

la alineatul (6), textul „casetele audio și video” se substituie cu textul „suporturile informaționale care conțin înregistrările audio și video”;

se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Datele cu caracter personal referitoare la vârsta, domiciliul, datele de contact, cetățenia, studiile, situația militară, situația familială, ocupația sau altă informație necesară pentru identificarea persoanelor menționate la alin. (2) pct. 3), se consemnează în anexa la procesul-verbal al acțiunii procesuale respective, care se păstrează în condiții de confidențialitate la materialele dosarului, într-un compartiment separat, la care părțile pot avea acces doar cu autorizarea procurorului, în cazul în care aceste date ar putea contribui la stabilirea adevărului”

64. Articolul 262

la alineatul (1) subpunctele 3¹) și 5) se abrogă;

la alineatul (2) textul „ori cu acordul organului prevăzut de lege” se exclude;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul depistării infracțiunii nemijlocit de către ofițerul de urmărire penală sau de către procuror, acesta întocmește un proces-verbal în care expune circumstanțele depistate și dispune înregistrarea sesizării.”

65. La articolul 264 alineatul (2), textul „înregistrării audio sau video” se substituie cu textul „înregistrării audio și video”.

66. Articolul 265

la alineatul (1) se completează cu următoarea propoziție: „Plîngerea sau denunțul se înregistrează în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni.”;

alineatul (3) se abrogă.

67. Articolul 269 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 269.** Competența organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție

(1) Organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 181¹–182, 239–240, 256, 324–335, 330–330², 332–332² și art. 352¹ din Codul penal, a celor săvârșite în conexiune cu acestea, precum și în cazul infracțiunilor comise cu folosirea situației de serviciu, prevăzute la art. 190 și 191 din Codul penal, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod:

1) dacă au fost săvârșite de:

a) persoane cu funcții de demnitate publică în sensul art. 123 alin. (3) din Codul penal, cu excepția primarilor și viceprimarilor satelor și comunelor, consilierilor locali ai satelor și comunelor;

b) funcționari publici de conducere de nivel superior;

- c) ofițeri de urmărire penală și ofițeri de investigații;
- d) avocați;
- e) executori judecătorești;
- f) administratori autorizați;
- g) persoane ce reprezintă conducerea, membrii consiliului, membrii organului executiv și ai comisiei de cenzori întreprinderilor de stat și a societăților pe acțiuni cu capital majoritar de stat;
- h) persoane ce reprezintă conducerea partidelor politice;
- i) persoane publice străine și funcționari internaționali în sensul art. 123¹ din Codul penal;
- j) secretarul Consiliului Suprem de Securitate, șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, alte persoane cu funcții de răspundere din cadrul Statului Major General al Forțelor Armate, precum și de persoane care dețin gradul militar de general sau un grad special corespunzător acestuia;

2) indiferent de calitatea persoanei, dacă suma de bani, valoarea bunurilor, serviciilor, privilegiilor, avantajelor sub orice formă și altor foloase, pretinse, promise, acceptate, oferite, date sau primite, depășesc 5000 de unități convenționale sau dacă valoarea prejudiciului cauzat prin infracțiune depășește 50000 de unități convenționale;

3) dacă valoarea finanțării, resurselor administrative, a donațiilor, alocațiilor de la bugetul de stat și/sau mijloacelor din fondul electoral utilizate la săvârșirea infracțiunii depășește 5000 de unități convenționale – în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 181² din Codul penal.

(2) Centrul Național Anticorupție efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 243 din Codul penal, dacă bunurile provin din oricare din infracțiunile prevăzute la alin. (1) ori dacă infracțiunea a fost descoperită de aceasta și nu se cunoaște infracțiunea principală.”.

68. Articolul 269¹ se completează cu textul „, , cu excepțiile prevăzute de prezentul capitol”.

69. Se completează cu articolul 269³ cu următorul cuprins:

„**Articolul 269³.** Competența organelor de urmărire penală în privința unor categorii de infracțiuni

În cazurile infracțiunilor prevăzute de art. 243 și 279 din Codul penal, urmărirea penală se efectuează de organul de urmărire penală în a cărui competență se află infracțiunea în legătură cu care a fost pornită urmărirea penală.”.

70. Articolul 270:
alineatul (1):

la punctul 1) literele h) și i) se abrogă;
la punctul 2) literele b) și c) se abrogă;
alineatul (4), textul „sau, după caz, procurorul din procuratura specializată” se substituie cu textul „, , cu excepțiile prevăzute de prezentul capitol”.

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Exercitarea urmăririi penale în cazul infracțiunilor săvârșite de procuror în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu se efectuează de către procurorul din altă procuratură.”

la alineatul (5) textul „și adjuncții săi pot” se substituie cu cuvântul „poate”.

71. Articolul 270¹ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 270¹.** Competența Procuraturii Anticorupție

(1) Procuratura Anticorupție exercită urmărirea penală în cazul infracțiunilor săvârșite de angajații Centrului Național Anticorupție în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu și a infracțiunilor date în competența Centrului Național Anticorupție, săvârșite de persoanele prevăzute art. 270 alin. (1) sbp. 1) lit. a)-e).

(2) Procuratura Anticorupție conduce urmărirea penală în cauzele în care urmărirea penală este efectuată de organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție.”.

72. Articolul 270² va avea următorul cuprins:

„**Articolul 270².** Competența Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale

(1) Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale exercită urmărirea penală în cazul:

a) infracțiunilor cu caracter terorist în sensul art. 134¹¹ din Codul penal;

b) infracțiunilor prevăzute la art. 135–144, 166¹ alin. (3) și (4), 279, 283, 284, 295–295², 337–346 din Codul penal;

c) infracțiunilor prevăzute la art. 243 din Codul penal, dacă bunurile provin din oricare din infracțiunile date în competența sa conform prezentului articol ori dacă a fost descoperită de aceasta și nu se cunoaște infracțiunea principală;

d) infracțiunilor săvârșite de un grup criminal organizat în sensul art. 46 din Codul penal, cu excepția celor menționate la art. 269 și 270¹ alin. (1) din prezentul cod;

e) infracțiunilor săvârșite de o organizație (asociație) criminală în sensul art. 47 din Codul penal, cu excepția celor menționate la art. 269 și 270¹ alin. (1) din prezentul cod.

(2) Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale conduce urmărirea penală în cauzele în care urmărirea penală este efectuată de către organele de urmărire penală al:

a) Ministerului Afacerilor Interne pentru infracțiunile prevăzute la art. 259-261¹ din Codul penal;

b) Serviciului Vamal;

c) Serviciului Fiscal de Stat.”.

73. Articolul 271 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Dacă organul de urmărire penală constată, că nu este competent de a examina sesizarea despre pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile, trimite sesizarea împreună cu materialele acumulate procurorului pentru a o transmite organului competent”.

74. La articolul 273 alineatul (1) litera d²) se abrogă.

75. Articolul 274:

la alineatul (1) textul „în termen de 30 zile” se substituie cu textul „în termen de 45 zile”;

alineatul (3¹) se abrogă;

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins;

„(4¹) În cazul în care procurorul constată că organul de urmărire penală nu a întreprins toate măsurile necesare prevăzute de lege pentru cercetare sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cazului sesizat și nu stabilește temeiuri pentru restituirea actelor în vederea începerii urmăririi penale, el restituie actele prin ordonanță motivată, organului de urmărire penală și indică ce acțiuni procesuale necesită a fi efectuate, cu stabilirea unui termen ce nu poate depăși 15 zile termenul de la alin. (1).”.

76. Articolul 275:

La punctul 3) textul „cu excepția cazurilor când infracțiunea a fost săvârșită de o persoană juridică” se exclude;

se completează cu punctul 4¹) cu următorul cuprins:

„4¹) fapta constituie contravenție;”;

punctul 8) va avea următorul cuprins:

„8) în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale, de scoatere de sub urmărire penală, de încetare a urmăririi penale sau de clasare a procesului penal pe aceleași acuzații.”.

77. La articolul 281 alineatul (2) textul „caracterului vinei” se substituie cu „forme de vinovăție”;

78. La articolul 283 alineatul (1) după textul „procurorul este obligat” se completează cu textul „să emită o altă ordonanță motivată și”.

79. La articolul 284 alineatul (6) textul „fixând termenul de urmărire penală” se exclude.

80. Articolul 285:

se completează cu articolul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) În cazul în care bănuitul sau învinuitul și partea vătămată, partea civilă, au încheiat o tranzacție de împăcare sau de mediere, prezentată organului de urmărire penală, pe categoria infracțiunilor prevăzute în art. 109 din Codul penal, procurorul este obligat să înceteze urmărirea penală față de bănuitul sau învinuit.”

81. Articolul 293

la alineatul (1) textul „Părții civile, părții civilmente responsabile și reprezentanților lor li se prezintă pentru a lua cunoștință doar materialele referitoare la acțiunea civilă la care sînt parte.” se exclude;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) La cererea părților, procurorul expediază prin intermediul poștei electronice indicată în cerere, o copie scanată a materialelor urmăririi penale. În cazul în care învinuitul este în arest, materialele urmăririi penale se aduce la cunoștința acestuia întocmindu-se o recipisă.”;

la alineatul (3) după textul „prevăzute în art. 110” se completează cu textul „, și a informației ce se referă la datele cu caracter personal, păstrată în condiții de confidențialitate în compartimentul separat al cauzei penale”.

82. La articolul 297 alineatul (2), textul: „, dacă judecarea cauzei este posibilă în lipsa învinuitului” se exclude.

83. La articolul 298 alineatul (2), după cuvintele „se adresează” se completează cu textul „în termen de 15 zile din momentul efectuării acțiunii, inacțiunii sau din momentul de cînd a luat cunoștință de act,”.

84. Articolul 299 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Ordonanța prin care procurorul a soluționat plîngerea nu mai poate fi contestată la procurorul ierarhic superior, însă poate fi atacată prin plîngere, în instanța judecătorească, în condițiile art. 313.”

85. Articolul 299¹:

la alineatul (2), textul „, precum și de adjuncții lor,” se exclude.

86. Articolul 300:

se completează cu alineatele (3²) și (3³) cu următorul cuprins:

„(3²) Demersurile procurorului privind autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală, măsurilor speciale de investigații și de aplicare a măsurilor procesuale de constrîngere, plîngerile împotriva actelor ilegale ale organelor de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații,

plîngerile împotriva acțiunilor ilegale ale procurorului, care nemijlocit exercită acțiuni de urmărire penală, cererile privind accelerarea urmăririi penale, precum și recursurile depuse în ordinea art. 437 alin. (1) pct. 3¹) și 4), pot fi înaintate și prin intermediul poștei electronice sau prin orice alt sistem de mesagerie electronică în cazul în care procurorul și instanța de judecată dispun de mijloacele tehnice necesare pentru a dovedi că demersurile au fost primite.

(3³) Demersurile, plîngerile și cererile depuse prin intermediul poștei electronice sau prin orice alt sistem de mesagerie electronică trebuie să corespundă cerințelor legale stabilite pentru un document electronic.”.

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Demersurile, plîngerile și cererile înaintate conform prevederilor alin. (1)-(3²) se examinează de către judecătorul de instrucție la locul efectuării urmăririi penale sau a măsurii speciale de investigații și pot fi examinate la sediul instanței de judecată sau la sediul penitenciarului ori prin intermediul teleconferinței. Dispunerea examinării cauzelor prin intermediul sistemului de teleconferință la sediile instanțelor de judecată sau, după caz, la sediile instituțiilor penitenciare, se efectuează prin încheiere motivată, care poate fi atacată o dată cu încheierea emisă asupra fondului demersurilor, plîngerilor sau cererilor înaintate. În aceste cazuri procurorul participă aflîndu-se în sala de ședință, sau în sediul procuraturii în încăperi, adaptate cu condiții tehnice corespunzătoare.”;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) În cazul examinării demersurilor, plîngerilor și cererilor prevăzute la alin. (3²) prin intermediul teleconferinței, instanța de judecată asigură părților posibilitatea de a lua cunoștință de materialele cauzei. Demersurile, plîngerile și cererile se depun la instanța competentă în număr egal de copii cu numărul părților implicate în proces, cu excepția cazurilor cînd acestea au fost depuse prin intermediul conexiunilor electronice. Transmiterea și aducerea la cunoștință a materialelor pot fi realizate și prin intermediul poștei electronice sau prin orice alt sistem de mesagerie electronică. Părțile au dreptul să înainteze cereri, inclusiv de recuzare, să ofere explicații, să prezinte probe, inclusiv prin intermediul poștei electronice sau prin orice alt sistem de mesagerie electronică. Dispozițiile alin. (3³) se aplică în modul corespunzător.”.

87. La articolul 308, alineatul (2), prima propoziție, textul „învinuitului ori avocatului său” se substituie cu textul „învinuitului asistat de avocat sau avocatului său”;

88. Articolul 313:

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Plîngerea se examinează de către judecătorul de instrucție în termen de 10 zile, cu citarea procurorului, persoanei care a depus plîngerea, precum și a persoanelor ale căror drepturi și libertăți pot fi afectate prin admiterea plîngerii.

Neprezentarea procurorului, persoanei care a depus plîngerea și/sau a persoanelor ale căror drepturi și libertăți pot fi afectate prin admiterea plîngerii nu împiedică examinarea acesteia. Cu cel puțin o zi înainte de data ședinței de judecată, procurorul este obligat să prezinte în instanță materialele corespunzătoare. În cadrul examinării plîngerii depun declarații procurorul, persoana care a depus plîngerea și persoanele ale căror drepturi și libertăți pot fi afectate prin admiterea plîngerii.”

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data pronunțării și se va judeca conform art. 447 și 448, în lipsa părților.”

89. Articolul 321:

la alineatul (1) textul „în primă instanță și în instanța de apel” se exclude;
se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) La cererea inculpatului sau în cazul în care inculpatul se află în detenție judecarea cauzei poate avea loc și prin intermediul teleconferinței ce se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu sentința.”;

la alineatul (2) punctul 2) textul „fiind în stare de arest” se substituie cu textul „aflat în detenție”;

90. Articolul 323

la alineatul (2) textul „în primă instanță și în instanța de apel” se exclude;
se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În baza unei încheieri motivate, judecarea cauzei cu participarea părții vătămate aflate în detenție, poate avea loc și prin intermediul teleconferinței. Încheierea poate fi atacată odată cu sentința.”.

91. Articolul 331 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul neprezentării în ședință a unuia sau mai mulți martori, iar dispozițiile art. 371 nu pot fi aplicate, sau în cazul neprezentării uneia dintre părți sau din alte motive întemeiate, instanța poate decide motivat continuarea judecării cauzei sau amînarea ședinței de judecată cu cel mult 30 zile dacă lipsa martorului sau a uneia dintre părți face imposibilă judecarea cauzei. În acest caz, instanța dispune părții obligate să prezinte probe, să ia măsurile respective pentru asigurarea prezenței persoanelor care nu s-au prezentat și pentru asigurarea judecării cauzei la data fixată de instanță.”.

92. Se completează cu art. 331¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 331¹**. Cererea privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei

(1) În situația în care într-o cauză penală concretă există pericolul încălcării termenului rezonabil a judecării cauzei, participanții la proces pot adresa instanței care judecă în fond cauza o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei.

(2) Cererea privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei trebuie să corespundă condițiilor prevăzute la art. 259¹ alin. (2) și se depune:

a) după un an de la trimiterea cauzei în judecată, pentru cauzele aflate la etapa judecării în prima instanță;

b) după cel puțin 6 luni de la examinarea cauzei în instanța de apel sau recurs.

(3) Examinarea cererii privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei se face în absența părților, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza ce se repartizează în mod aleatoriu, prin intermediul programului informațional automatizat de gestionare a dosarelor. Judecătorul sau completul de judecată, în vederea soluționării cererii privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei, dispune de următoarele măsuri:

a) solicită instanței pe rolul căreia se află cauza în termen de cel mult 3 zile, prezentarea punctului de vedere cu privire la cele invocate în cererea privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei;

c) informează celelalte părți din proces cu privire la cererea privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei depuse și dreptul de a formula un punct de vedere cu privire la cele invocate în cerere în termen de cel mult 3 zile.

(4) Netransmiterea punctului de vedere prevăzut la alineatul (3) nu împiedică soluționarea cererii privind accelerarea urmăririi penale.

(5) Judecătorul sau completul de judecată decide asupra cererii privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei printr-o încheiere motivată, prin care fie că obligă instanța care judecă în fond cauza să întreprindă un act procesual, stabilind, după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie că respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.”.

93. La articolul 332, alineatul (2) cuvântul „administrativă” se exclude.

94. Articolul 336 va avea următorul cuprins:

„Articolul 336. Procesul-verbal al ședinței de judecată

(1) Desfășurarea ședinței de judecată se înregistrează cu mijloace tehnice audio sau video și se consemnează în procesul-verbal întocmit de greșier. Procesul-verbal se păstrează în modul stabilit de Consiliul Superior al Magistraturii.

(2) În procesul-verbal al ședinței de judecată se enumeră acțiunile efectuate de către instanța de judecată și participanții la proces, cu mențiunea despre locul, data și ora începerii și încheierii fiecărei acțiuni, respectându-se ordinea cronologică în care au fost realizate.

(3) Dacă legea nu prevede altfel, procesul-verbal al ședinței de judecată cuprinde:

a) instanța care judecă cauza, numele membrilor completului de judecată și al grefierului;

b) date despre prezența participanților la proces, a reprezentanților, martorilor, experților, specialiștilor și a interpreților, precum și a celor care lipsesc, cu mențiunea calității procesuale;

c) mențiunea despre caracterul public sau închis al ședinței de judecată;

d) date despre înregistrarea audio a ședinței de judecată și echipamentul folosit;

e) enumerarea acțiunilor efectuate în condițiile prezentului cod, cu indicarea orei și a datei efectuării;

f) rezumatul declarațiilor date de către participanți în ședință de judecată,

g) încheierile instanței de judecată.

(4) Dacă instanța consideră necesar, în procesul-verbal al ședinței de judecată se inserează rezumatul pledoariilor părților.

(5) Procesul-verbal al ședinței de judecată este întocmit și semnat în cel mult 5 zile de la data încheierii ședinței. Procesul-verbal se semnează de președintele ședinței și de grefier.

(6) În cazul divergențelor între conținutul procesului-verbal și înregistrarea audio, prevalează înregistrarea audio.

(7) Participanții la proces și reprezentanții lor pot solicita o copie a procesului-verbal și a înregistrării audio și/sau video a ședinței de judecată. Copia de pe înregistrarea audio și/sau video a ședinței de judecată se eliberează în cel mult 5 zile lucrătoare.

(8) În cazul examinării cauzei în ședință închisă, la eliberarea copiei procesului-verbal și a înregistrării audio și/sau video, solicitantul are obligația de a nu le divulga.”.

95. Articolul 338 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 338.** Soluționarea cauzei

(1) După încheierea dezbaterilor judiciare, completul de judecată stabilește, locul, data și ora pronunțării hotărârii integrale, care nu poate depăși termenul de 45 de zile lucrătoare.

(2) În urma deliberării se adoptă hotărârea integrală.”.

96. Articolul 339

la alineatul (2) propoziția „Hotărârea se ia, de regulă, în unanimitate.” se exclude.

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) În cazul în care unul dintre judecătorii completului de judecată nu este de acord cu hotărârea adoptată sau motivarea acesteia, el scrie opinie separată.”.

97. Articolul 340,

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Președintele ședinței pronunță în ședință publică hotărârea prin citirea dispozitivului hotărârii, explică esența motivării acesteia și înmânează părților o copie a hotărârii. Părților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărâre.”.

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Hotărârea judecătorească și opiniile separate se publică pe pagina web a instanței judecătorești.”.

98. La articolul 344¹:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul învinuirii persoanei în săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, iar în cazul minorilor – și a unei infracțiuni grave prevăzute la cap. II–VI din Codul penal, precum și în cazurile prevăzute la art. 276 alin.(1) din prezentul cod și în cazul intentării acțiunii civile, instanța de judecată, la orice etapă al procesului penal, pînă la pronunțarea în fond a actului judecătoresc definitiv, la solicitarea părților, adoptă o încheiere prin care dispune efectuarea procedurii medierii ori împăcării părților.”.

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Părțile procesului penal aflate în conflict, sunt libere să beneficieze repetat de dreptul la mediere, pînă la pronunțarea actului judecătoresc definitiv asupra fondului.”.

99. La articolul 345, alineatul (1), propoziția a doua va avea următorul cuprins:

„Ședința preliminară în cauzele privind infracțiunile de corupție, cele conexe actelor de corupție, precum și în cauzele în care sînt inculpați minori sau arestați se face de urgență și cu prioritate, pînă la expirarea termenului de arest stabilit anterior.”.

100. La articolul 346 propoziția a doua se exclude.

101. Articolul 351 se completează cu alineatul (3²) cu următorul cuprins:

„(3²) În cazul în care părțile la proces sunt de acord și nu sunt incidente de procedură, instanța poate fixa cauza pentru judecare în aceeași zi.”.

102. Articolul 367 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul conținut:

„(1¹) La cererea inculpatului sau din oficiu, instanța poate decide audierea acestuia prin teleconferință, cu participarea obligatorie a apărătorului.”.

103. La articolul 368 alineatul (1) se completează cu punctul 3) cu următorul cuprins:

„3) cînd refuză să dea declarații în instanța de judecată.”.

104. Articolul 372 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Atît la cererea părţilor cît şi la iniţiativa instanţei, examinarea corpurilor delictate restituite conform art. 161 alin. (5), nu poate fi solicitată.”

105. Se completează cu articolul 375¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 375¹.** Administrarea probelor noi

(1) Dacă din cercetarea judecătorească sau din probele cercetate rezultă existenţa altor mijloace de probă care ar permite stabilirea sau verificarea circumstanţelor ce au importanţă în cauza penală, la cererea sau demersul părţilor, instanţa dispune fie judecarea cauzei în continuare, fie amînarea ei pentru administrarea probelor noi.

(2) Cererea sau demersul privind administrarea probelor noi, trebuie să conţină circumstanţele care confirmă întrunirea condiţiilor menţionate la alin. (1), faptele şi circumstanţele ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate probele respective, locul unde se află acestea, iar în privinţa martorilor, experţilor şi specialiştilor se indică identitatea şi adresa lor în cazul în care partea nu poate asigura prezenţa acestora în instanţa de judecată.

106. La articolul 378 propoziţia a două şi a treia se exclud.

107. Articolul 385

la alineatul (5), cuvintele „două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv” se substituie cu cuvintele „de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ” şi se completează cu propoziţia cu următorul cuprins: „Prevederile art. 473² alin. (2), (2¹)-(2⁵) şi (5), art. 473³ alin. (3) şi art. 473⁴ alin. (1)-(5¹) se aplică în mod corespunzător la examinarea plîngerii preveniturii sau apărătorului acestuia împotriva condiţiilor de detenţie.”.

se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Odată cu adoptarea sentinţei, instanţa decide şi asupra chestiunilor prevăzute în art. 18 alin. (5) .”

108. La articolul 391, alineatul (2) cuvîntul „administrative” se substituie cu cuvîntul „contravenţionale”.

109. Articolul 397 se completează cu pct. 4¹) cu următorul cuprins:

„4¹) hotărîrea cu privire la secretizarea anumitor părţi ale sentinţei”;

110. La articolul 415:

alineatul (1) punctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) admite apelul, casează sentinţa primei instanţe şi dispune rejudecarea de către instanţa a cărei hotărîre a fost anulată, numai atunci cînd nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, i-a fost încălcat dreptul la apărare sau au fost încălcate prevederile art. 33-35. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată.”.

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:
„(3¹) Decizia cu privire la dispunerea rejudecării cauzei de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată, este irevocabilă.”.

111. La articolul 437 alineatul (1)
se completează cu punctele 1¹) – 1³) cu următorul cuprins:
„1¹) sentințele a căror părți au fost secretizate, dacă nu se contestă fondul cauzei;
1²) sentințele pronunțate în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției;
1³) sentințele adoptate în ședință preliminară.”

112. Articolul 444:
la alineatul (1)
se completează cu punctul 3¹) cu următorul cuprins:
„3¹) secretizarea neîntemeiată;”
se completează cu punctul 16) cu următorul cuprins:
„16) instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.”;

La alineatul (2), după textul „12)” se completează cu textul „, 16)”.

113. La articolul 445:
Titlul articolului va avea următorul cuprins:
„**Articolul 445.** Declararea și retragerea recursului”;
alineatul (5) va avea următorul cuprins:
„(5) Retragerea recursului se efectuează în condițiile art. 407, care se aplică în mod corespunzător.”.

114. Articolul 447 va avea următorul cuprins:
„**Articolul 447.** Procedura judecării recursului
(1) Recursul se judecă în termen rezonabil fără prezența părților la proces.
(2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.
(3) Dacă instanța de recurs consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și la cererea motivată a părților, printr-o încheiere motivată, fixează data ședinței de judecată și dispune citarea părților la proces.
(4) La judecarea recursului în ședință publică participă procurorul și persoanele indicate la art. 401 ale căror interese sînt atinse prin argumentele invocate în recurs.
(5) La judecarea recursului în ședință publică președintele ședinței anunță cauza în care a fost declarat recurs, apoi anunță numele judecătorilor completului de judecată, al procurorului, avocaților, precum și al interpretului, dacă acesta participă la ședință, și verifică dacă nu au fost formulate cereri de recuzare.

(6) Primul cuvînt i se oferă recurentului, apoi celorlalți participanți la ședința de judecată. Dacă procurorul a depus recurs, primul cuvînt îl are acesta. Luările de cuvînt nu pot ieși din cadrul argumentelor recursului.

(7) Dacă părțile invocă necesitatea administrării de noi probe, ele trebuie să indice aceste probe și mijloacele cu ajutorul cărora pot fi administrate, precum și motivele care au împiedicat prezentarea lor în primă instanță.

(8) Părțile au dreptul la replică în problemele apărute în procesul dezbaterilor.”.

115. Articolul 449 alineatul (1) punctul 2):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri, dacă nu se agravează situația inculpatului;”

se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.”.

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanța de fond, instanța de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.”.

116. La articolul 453 alineatul (1), textul „în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii” se substituie cu textul „în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, precum și în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărîrea atacată”.

117. Articolul 469 alineatul (1) se completează cu punctul 9¹) cu următorul cuprins:

„9¹) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și stîngerea antecedentelor penale;”.

118. Articolul 471,

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) La repartizarea spre judecare a demersului instituției penitenciare privind soluționarea chestiunii prevăzute în art. 469 alin. (1) pct. 3), judecătorul de instrucție, în termen de cel mult 3 zile, numește din oficiu expertiza judiciară psihiatrică legală sau medico-legală. Chestiunea prevăzută în art. 469 alin. (1) pct. 3) se soluționează în baza raportului expertizei judiciare psihiatrice legale sau medico-legale numite de către instanța de judecată, cu participarea obligatorie a expertului judiciar. Ședința

de judecată va începe în cel mult 10 de zile de la data recepționării raportului de expertiză judiciară. Termenul maxim de soluționare a demersului instituției penitenciare este de o lună, care curge din data recepționării raportului de expertiză judiciară de către instanța de judecată. Chestiunile prevăzute în art. 469 alin. (1) pct. 13) se soluționează în baza avizului instituției medicale, iar la solicitarea instanței de judecată, cu participarea reprezentantului comisiei medicale care a dat concluzia.”.

se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Încheierea instanței privind soluționarea chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) este executorie de la data pronunțării, cu excepția chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 7), 8), 9). Recursul suspendă executarea hotărârii judecătorești în partea încasării mijloacelor bănești.”.

119. Articolul 473¹ alineatul (1) se completează cu textul „, în termen de 30 de zile de la data comunicării sau de la data la care a luat cunoștință de actul respectiv, cu excepțiile prevăzute de Codul de executare.”.

120. Articolul 473²:

în titlu, cuvintele „sau ale prevenitului” se exclud;

la alineatul (1), cuvintele „sau ale prevenitului”, „sau prevenit” și „sau prevenitul ori” se exclud;

la alineatul (2), cuvintele „sau ale prevenitului” și „sau preveniți” se exclud; se completează cu alineatele (2¹) – (2⁵) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul în care plîngerea depusă nu corespunde cerințelor descrise în alin. (2), judecătorul de instrucție stabilește condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor.

(2²) Dacă condamnatul îndeplinește în termen toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție, plîngerea se consideră depusă la data prezentării inițiale. În caz contrar, plîngerea se declară inadmisibilă.

(2³) Verificarea condițiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucție din oficiu. Plîngerea se declară inadmisibilă și în următoarele cazuri:

a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la soluționarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenția în condiții contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru aceleași perioade;

b) există o hotărîre a Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la soluționarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenția în condiții contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru aceleași perioade;

c) plîngerea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de alin. (5);

d) plîngerea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

e) la aceiași sau la altă instanță de judecată se examinează plîngerea condamnatului care are ca obiect aceleași perioade de detenție. În acest caz, inadmisibilitatea se declară de instanța sesizată ultima.

(2⁴) Încheierea privind declararea plîngerii total inadmisibile poate fi atacată cu recurs de către părți în termen de 10 zile de la data la care au luat cunoștință de aceasta.

(2⁵) Declararea plîngerii inadmisibile în baza temeiurilor prevăzute în alin. (2³) lit. a) – c), exclude posibilitatea depunerii repetate a plîngerii cu același obiect.”; la alineatul (5), cuvintele „sau ale preveniturii” se exclud.

121. Articolul 473³:

în titlu, cuvintele „sau ale preveniturii” se exclud;

la alineatul (1) cuvintele „sau ale preveniturii” și „sau a preveniturii” se exclud;

la alineatul (3), textul „10 zile” se substituie cu cuvintele „30 de zile”, iar cuvintele „sau prevenit” și „sau, după caz, preveniturii” se exclud;

la alineatul (4), cuvintele „sau ale preveniturii” se exclud și se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „În termenul maxim de 3 luni, nu se include termenul acordat condamnatului pentru detalierea pretențiilor.

122. Articolul 473⁴:

la alineatul (2), cuvintele „sau ale preveniturii” și „sau prevenit” se exclud;

la alineatul (3), cuvintele „sau preveniturii” se exclud;

la alineatul (4):

cuvintele „de la 1 la 3 zile” se substituie cu cuvintele „de la 1 la 2 zile”;

se completează cu propoziția cu următorul cuprins:

„Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.”;

la alineatul (5) după cuvîntul „încasarea” se completează cu cuvintele „din contul bugetului de stat”, iar sintagma „în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție” se exclud;

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) În cazul constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, instanța de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de pînă la 2 unități convenționale pentru fiecare zi.”;

la alineatul (6), textul „preveniții sînt despăgubiți în conformitate cu art. 385 alin. (5) și (6) sau, după caz, aceștia” se substituie cu textul „persoanele condamnate la detenție pe viață nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar”;

la alineatul (8), cuvintele „sau al detenției preventive” se exclud;

la alineatul (9), numărul „10” se substituie cu numărul „15”.

se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins:

„(10) Pedeapsa redusă în condițiile alin. (4) constituie pedeapsă efectiv executată.”.

123. La articolul 477 alineatul (3) se completează după textul „reprezentanți legali ai minorului,” cu textul „ , cu excepția cazurilor prevăzute la art. 173 alin. (4),”.

124. La articolul 481 alineatul (1), textul „ și 478-480” se substituie cu textul „ , 110¹, 478 și 480”.

125. La articolul 484:

titlul va avea următorul cuprins:

„**Articolul 484.** Îndepărtarea inculpatului minor sau a altor participanți din sala ședinței de judecată”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) La cererea apărătorului și reprezentantului legal al inculpatului minor sau din oficiu, instanța, este în drept să dispună îndepărtarea altor participanți din sala ședinței de judecată pe durata cercetării unor circumstanțe care țin de viața privată și intimă a minorului. Avocații care reprezintă interesele participanților îndepărtați rămân prezenți în sala ședinței de judecată pe durata cercetării circumstanțelor respective.”.

126. La articolul 510 alineatul (2) punctul 2) se exclude;

127. La articolul 511:

alineatul (1)

punctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) să comunice organului de urmărire penală, după caz, organului de probațiune orice schimbare de domiciliu”

se completează cu punctele 6) și 7) cu următorul cuprins:

„6) să participe la programe probaționale;

7) să nu frecventeze anumite locuri.”

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Ordonanța de suspendare condiționată a urmăririi penale, adoptată de procuror, se expediază organului de urmărire penală, după caz, organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul învinuitului.”.

128. Articolul 512 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 512.** Soluțiile după expirarea termenului de suspendare condiționată a urmăririi penale

(1) La expirarea termenului de suspendare condiționată a urmăririi penale, organul de urmărire penală, după caz, organul de probațiune, informează, în termen de 5 zile, procurorul responsabil de caz, despre executarea ordonanței.

(2) Dacă, în termenul de suspendare condiționată a urmăririi penale, învinuitul a respectat condițiile stabilite în ordonanța emisă conform art. 511 alin. (1), procurorul, prin ordonanța motivată, dispune liberarea persoanei de răspundere penală.

(3) În cazul în care învinuitul nu respectă condițiile stabilite, organul de urmărire penală, după caz, organul de probațiune, adresează un demers procurorului responsabil de caz, în care indică încălcările admise de învinuit.

(3) În cazul în care învinuitul nu a respectat condițiile stabilite de procuror acesta din urmă trimite cauza în judecată cu rechizitoriu în ordinea generală.”

Art. II. - Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 441-451, art. 879), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 401 alineatul (1¹) cifra „313⁷” se exclude.
2. La articolul 408 alineatul (4), cuvintele „directorul, directorul adjunct și șefii subdiviziunilor teritoriale ai” se substituie cu textul „șeful și șeful adjunct al”;
3. La articolul 408² alineatul (1), cifra „159” se substituie cu textul „159 alin.(1)-(4) și (5)”.
4. La articolul 411 alineatul (1¹), textul „159 alin. (4)” se substituie cu textul „159 alin. (4¹)”
5. La articolul 435 alineatul (2) textul „cu autorizația judecătorului de instrucție sau, în lipsa acesteia” și textul „dar, în ambele cazuri,” se exclud.
6. Articolul 440 se completează cu alineatul (4³) cu următorul cuprins:
„(4³) Oprirea de serviciu a vehiculului, de către agentul de circulație, pentru constatarea contravențiilor din domeniul circulației rutiere se admite doar în cazul încălcării vădite a normelor ce determină circulația vehiculelor pe drumurile publice ale Republicii Moldova, precum și pe teritoriile adiacente acestora, circumstanțe care vor fi consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție.”
7. La articolul 476
alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Procurorul poate înainta cerere de revizuire a deciziei sau hotărîrii emise în cauza contravențională în cazul în care:

a) constată apariția unor fapte noi ale cauzei ce i-au devenit cunoscute ce afectează hotărîrea pronunțată;

b) descoperirea unor fapte recente care prejudiciază rezultatul cauzei;

c) identificarea unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente.”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Procedura de revizuire se poate deschide în interiorul termenelor de prescripție prevăzute la art. 30, la cererea procurorului, în termen de cel mult 6 luni din momentul apariției unuia dintre temeiurile prevăzute la alin. (1).”.

Art. III. - (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. I pct. 1 referitor la punctele 11¹) și 41), pct. 17, pct. 25, pct. 50, pct. 51, pct. 74, pct. 107, pct. 112, pct. 116 pct. 118-122 și art. II pct. 7 care intră în vigoare la data publicării.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzele penale aflate la etapa de urmărire penală unde nu a fost înaintată învinuirea se transmit organelor de urmărire penală competente.

(3) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului